

lezen

Lees mee met de boekenredactie

OP HET NACHTKASTJE

Ruud Roodhorst: *Open ogen* van Remco Campert – gedichten over wereldleed, waarin 'ontplofte woorden hun bloedende letters verspreiden'.

Ellen den Hollander: *De officier* van Robert Harris – tip van schrijver Yvonne Keuls.

recensies

Herinneringen aan de watersnoodramp

Een muur van water
Non-fictie
★★★★☆

3 jaar oud is Teuntje

de Haan als ze de Watersnoodramp van 1953 meemaakt. Haar vader overleeft de nacht niet. Zelf verblijft ze met haar moeder en broertje enkele bange dagen op zolder. De ramp laat haar nooit meer los. In *Een muur van water* (Querido, €22) beschrijft ze haar lange, emotionele zoektocht naar de vader die ze altijd heeft gemist. Wie was hij en wat is er die nacht precies gebeurd? De Haan is op haar best als ze zich beperkt tot de gebeurtenissen documenteren, bijvoorbeeld aan de hand van getuigenissen.

Helaas blijft ze vaak hangen in persoonlijk, onverwerkt leed. Zo wordt zelfs de allerkleinste jeugdherinnering waardevol en daarom minutieus beschreven. Dat stelt het geduld van de lezer danig op de proef. Erger is dat ze zich laat leiden door nietszeggende voorvallen en die grote symbolische betekenis toekent. Een kaptotte knetterende bevochtiger in huis die klinkt als een mitrailleur? Dat is haar overleden vader die haar influistert ook nog iets te schrijven over die eerste oorlogsdagen van 1940. Schrappen kan ze niet. Haar hang naar volledigheid resulteert uiteindelijk in een rommelig en onnodig dik boek.

—Sandra Strik

Twee plus twee is geen vier

Zeb
Jeugd
★★★★☆

Het zal je gebeuren: de nieuwe

in de klas is geen kind, maar een zebra. Maar in de klas van juf Cato kijkt geen kind daar gek van op. Zelfs niet als Zeb., zoals juf de zebra noemt, volhoudt dat ze Ariane heet. Ook goed, noemen we je Ariane. En zo vertellen in *Zeb.* van Gideon

Samson (Leopold, €16) alle kinderen uit de klas elk een verhaal waarover je eventjes moet nadenken. Dat twee plus twee eigenlijk vijf is, als je het maar wilt zien. Of dat juf Cato best op 30 februari kan trouwen – en dat daar dan geen ouders bij zijn, want die geloven niet in 30 februari. De kleurige, wulpse illustraties van Joren Joshua maken dit boek af. Een echte (voor)leessensatie.

—Annet de Groot

'Hella was nooit jaloers'

Deze week verschijnt een boek van Yvonne Keuls (1931) over haar decennialange vriendschap met Hella Haasse (1918-2011). De 'zusters in de kunst' hielpen elkaar, maar er waren ook periodes van verwijdering.

Tekst **ELLEN DEN HOLLANDER** Illustratie **ANNEMARIE KLEYWEGT**

U beschrijft heel eerlijk dat u een hechte vriendschap had, maar dat die niet altijd gladjes verliep.

„Hella en ik waren heel close, maar we groeiden soms uit elkaar. Zoals in de jaren 80, toen ik als vrijwilliger betrokken raakte bij drugsverslaafde jongeren. Daarover schreef ik *Jan Rap en zijn maat*. Door mijn contact met die jongeren ontdekte ik dat een Haagse kinderrechtster, Theo R., jonge, kwetsbare jongens misbruikte. Toen ik dat in de openbaarheid bracht, viel iedereen over me heen. Ik had gedacht dat Hella publiekelijk achter mij zou staan, maar dat deed ze niet. Pas later begreep ik dat het mijn strijd was en dat ik haar niet als boegbeeld mocht gebruiken.”

Vond u dat ze u in de steek liet?

„Ik had het niet verwacht, daar ging het om. Ze is altijd correct gebleven, maar ze sprak zich niet uit in het openbaar. Ze heeft me wel indirect geholpen, door ervoor te zorgen dat de juiste mensen op mijn pad kwamen. Zo had ik een goede advocaat nodig, maar die kon ik niet beta-

len. Zij zorgde ervoor dat een goede advocaat mij bijstond. Dat was de ultieme vorm van helpen.”

U omschrijft in uw boek ook een andere pijnlijke episode, toen Simon Vestdijk u begin jaren 70 vroeg een scenario te schrijven voor de verfilming van zijn boek *De koperen tuin*.

„Dat was heel precair. Ik wist nog net dat hij meer dan honderd boeken had geschreven. Daarvan had ik er twee of drie gelezen, terwijl Hella ze allemaal kende. Vestdijk was van haar. Hij was ziek, maar had *De kleine zielen* nog gezien, de tv-serie die ik had gemaakt van het gelijknamige boek van Louis Couperus en hij was er erg over te spreken. Hij gaf toestemming voor de verfilming van zijn lievelingsboek, mits ik de bewerking zou maken. Ik moest het doen, klaar. Hella vroeg me: wat doe je? Ik antwoordde: ik moet ook loyaal zijn aan mijn eigen talenten.”

Hoe reageerde zij daarop?

„Ze zei dat ze het in eerste instantie